

Viitasaaren vammaisneuvoston kannanotto Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkoesitykseen ja strategialuonnokseen

Suomessa ja Keski-Suomen hyvinvointialueella tulisi noudattaa YK:n vammaisoikeuksien sopimusta ja yhdenvertaiset palvelut tulee turvata myös haavoittuvassa asemassa oleville ihmisille. Vammaiset henkilöt ovat heterogeeninen ryhmä, joiden tarpeet on huomioitava yksilöllisesti. Palvelutarpeisiin tällä ryhmällä vaikuttaa mm. aistivammat, kehitysvammat, nepsy-asiat sekä erilaiset liikuntavammat. Digipalveluita voidaan tuottaa, mutta kaikille digipalvelut eivät sovellu. Henkilökohtainen kontakti olisi tärkeää ja yksilöllinen tarve olisi huomioitava.

Säästökohteet esityksessä kohdistuvat reuna-alueiden palveluihin. Apuvälinepalvelu ja -huolto on turvattava koko hyvinvointialueella, esim. paikallispisteillä. Lisäksi erilaiset kuntoutuspalvelut on myös huomioitava palveluverkossa mm. kuulo ja näkö. Palveluverkossa tulisi ottaa huomioon alueen ikärakenne ja lopullinen kustannusarvio. Reuna-alueilla ei ole julkista liikennettä, jolloin tarvitaan kuljetuspalveluita. Kustannusten kerrannaisvaikutukset reuna-alueilla ovat isot. Ennen kuin terveysasemia lakkautetaan, on varmistettava jäljelle jäävien asemien resurssien riittävyys. Suunnitellut palvelupisteet täytyy olla sellaisia, joista palvelua saa. Hyvinvointialueen on varmistettava, että uudistus ei lisää eriarvoisuutta reuna-alueilla, vaan tukee kaikkien keskisuomalaisten hyvää arkea.

Reuna-alueilla on varmistettava opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksien tukeminen myös eritavoin vammaisille ihmisille. Fyysiset työ- ja päivätoimintapisteet sekä riittävät henkilöresurssit on säilytettävä myös reuna-alueilla. Viitasaaren vammaisneuvosto on huolissaan henkilöstön jaksamisesta ja riittävydestä.

Mitä ovat konkreettisesti strategissa mainitut vammaisten arkea tukevat osallisuutta ja yhdenvertaisuutta vahvistavat toimenpiteet erityisesti reuna-alueilla?

Otetaanko vammaispalvelujen asumispalveluissa huomioon reuna-alueet?

29.10.2025

Allekirjoittajana Viitasaaren vammaisneuvosto